

V Českých Budějovicích 10. 12. 2012

Nejčastější nedostatky v souvislosti s kontrolou zadávání veřejných zakázek (uvedeno včetně zakázek mimo režim zákona)

!!! Upozorňujeme příjemce,

že v případě zjištění nedostatků při zadávání zakázek, budou tato pochybení před proplacením dotace řešena korekcí (finanční opravou) dané zakázky ze strany Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Jihozápad (dále jen „ÚRR JZ“). Tato korekce bude provedena na základě dokumentu Evropské komise COCOF 07/0037/03 a v závislosti na závažnosti pochybení může znamenat až 100% nezpůsobilost výdajů vztahujících se k dané zakázce!!! V případě, že bude dané pochybení shledáno až po proplacení projektu či jeho části, bude tato nesrovnalost řešena jako porušení rozpočtové kázně. Více je uvedeno v Metodickém pokynu k porušení rozpočtové kázně, který lze najít na internetových stránkách úřadu www.rr-jihozapad.cz pod záložkou Pro příjemce/žadatele – Metodické pokyny a oznámení.

!!! Upozorňujeme příjemce,

že pokud ÚRR JZ zjistí skutečnosti nasvědčující spáchání správního deliktu zadavatele či dodavatele ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, je povinen předat v souladu s Metodikou finančních toků návrh na přezkoumání úkonů zadavatele Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“).

!!! Upozorňujeme žadatele a příjemce,

na Metodické oznámení č. 26 k zákazu používání smluvní pokuty a dalších smluvních podmínek jako dílčího hodnotícího kritéria při zadávání veřejných zakázek a k zákazu náhodného výběru losem, které je k dispozici na stránkách úřadu www.rr-jihozapad.cz. V případě nedodržení výše uvedeného zákazu, bude řešeno jako nesrovnalost.

!!! Doporučujeme žadatelům a příjemcům,

při podezření na možné neoprávněné dělení nebo sloučení zakázky *užít režim zadávání zakázky, který odpovídá součtu předpokládaných hodnot, spolu souvisejících dodávek či služeb, které hodlá pořídít v průběhu účetního období (v případě zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách se jedná o § 13, odst. 8).*

!!! Doporučujeme žadatelům a příjemcům,

aby využívali v souladu s Metodickým oznámením č. 25 předběžnou kontrolu zadávací dokumentace a dokumentů vztahených k zahájení zakázky před vlastním vyhlášením veřejné zakázky.

Nejčastěji zjištěné nedostatky při kontrolní a auditní činnosti ÚRR JZ:

Nedostatky ve vyhotovení a uchování podkladové dokumentace k jednotlivým úkonům v rámci realizace veřejné zakázky (porušení zásad transparentnosti – porušení ZVZ a Závazných postupů)

- o *k některým významným úkonům chybí písemná dokumentace v dostatečném rozsahu, která umožní úkony zadavatele nezávisle přezkoumat*
- o *nejsou řádně odůvodněna všechna rozhodnutí*

- *hodnotící kritéria nejsou jasně vymezena v zadávací dokumentaci*

Nesprávně stanovená předpokládaná hodnota veřejné zakázky - neoprávněné dělení/sloučení zakázky (porušení ZVZ, Závazných postupů)

- **nesprávně stanovená předpokládaná hodnota** - *do předpokládané hodnoty VZ na stavební práce nesmí zadavatel zahrnout předpokládanou hodnotu dodávek či služeb, pokud nejsou nezbytné k provedení předmětu VZ na stavební práce*
- **nepovolený vzájemný zápočet méněprací a víceprací při stanovení předpokládané hodnoty zakázky**

Nedostatky ve výzvě/oznámení či zadávací dokumentaci

- **nesprávně zvolený druh řízení, typ zadavatele** (porušení ZVZ, Příručky pro příjemce)
  - *např. v případě obecně prospěšné společnosti (o.p.s.), občanského sdružení (o. s.) apod., je nutné posoudit a dále i předložit ÚRR JZ příslušnou dokumentaci prokazující, zda je o.p.s. veřejným zadavatelem ve smyslu § 2 odst. 2 písm. d) ZVZ, zejména pak posoudit zdroje financování a řízení a na základě tohoto posouzení zvolit další postup (ZVZ nebo Příručka pro příjemce)*
- **nedostatečná a málo konkrétní specifikace předmětu veřejné zakázky** (porušení ZVZ; v případě VZMR by se jednalo o porušení zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace)
- **absence dokladu se stanovením předpokládané hodnoty veřejné zakázky bez DPH ke dni odeslání oznámení či výzvy o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění** (porušení ZVZ, Příručky pro příjemce)
- **chybějící či nesprávná klasifikace předmětu veřejné zakázky**
  - *chybějící či nesprávně uvedené CPV kódy*
- **absence zadávací lhůty** ve výzvě/oznámení o zahájení zadávacího řízení (porušení ZVZ)
- v souladu s ustanovením ZVZ zadavatel nesmí požadovat **úhradu nákladů přesahující obvyklé náklady**, obdobně v souvislosti s realizací VZMR je nutno dodržet zásady 3E
- **nesprávně stanovené požadavky na kvalifikaci** (porušení ZVZ; u VZMR s vyšší hodnotou 2. kategorie se jedná o porušení Závazných postupů, kdy výzva k podání nabídky/oznámení o zahájení výběrového řízení musí obsahovat požadavky na doložení kvalifikace v souladu se ZVZ § 53 Základní kvalifikační předpoklady, Příručky pro příjemce)
  - *uvedení povinných náležitostí nabídky mezi kvalifikační předpoklady - např. uvedení adresy, platebních podmínek, návrhu smlouvy apod.*
  - *stanovení kvalifikačních předpokladů, které vedou nebo by mohly vést k podstatnému omezení hospodářské soutěže*
  - *stanovení chybného rozsahu požadované kvalifikace – požadavek na doložení dokumentů a informací, které bezprostředně nesouvisí s předmětem VZ*
  - *nevyužití možnosti požádat uchazeče o vysvětlení či předložení chybějících dokladů a informací k prokázání kvalifikace*
  - *nepovolená kvalifikační kritéria spočívající v doložení:*

- *konkrétních certifikátů jako např. ISO, EMAS apod.*
- *ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů (dle novely zákona se ekonomická a finanční způsobilost v rámci VZ dokládá pouze čestným prohlášením)*
- **nepřiměřenost zadavatelem stanovených nákladů za použití reprodukční techniky při poskytnutí zadávací dokumentace** (porušení ZVZ; v případě zakázek v režimu ZVZ i VZMR je třeba dbát na dodržení zásad přiměřenosti, efektivity a hospodárnosti (tzv. 3E))
- **omezování uvedením specifického označení zboží, aniž je umožněno použití jiných kvalitativně a technicky obdobných řešení** (porušení ZVZ; v případě VZMR je pochybením absence řádného odůvodnění užití specifického označení zboží)
- **nesprávné stanovení lhůty pro doručení:**
  - a) *písemné žádosti dodavatele o poskytnutí zadávací dokumentace*
  - b) *dodatečných informací k zadávacím podmínkám dodavatelům*
- **nesprávné či netransparentní určení hodnotících kritérií zadavatelem** (porušení ZVZ, Příručky pro příjemce)
  - *v případě volby kritéria ekonomická výhodnost nabídky nebyla stanovena dílčí hodnotící kritéria a jejich váhy*
  - *nebyl stanoven, resp. detailně popsán způsob hodnocení nabídek dle zvolených kritérií*
  - *dílčí hodnotící kritéria jsou subjektivní a velmi obtížně objektivně hodnotitelná*
  - *byl porušen zákaz zařadit mezi hodnotící kritéria kvalifikační předpoklady, smluvní nebo platební podmínky*
- **předložení neúplné zadávací dokumentace příjemcem** (porušení pravidel v Příručce pro příjemce, kde je dána povinnost předkládat kompletní dokumentaci k zadávacímu řízení) – doporučujeme kontrolovat předkládanou dokumentaci s přílohou č. 10 Příručky pro příjemce
  - *u zakázek na stavební práce např. nebyl vždy předložen soupis stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr, který má být dle ZVZ součástí zadávací dokumentace jak v písemné, tak v elektronické podobě*
- **nesoulad dat uvedených v jednotlivých částech zadávací dokumentace (včetně jejich příloh)**
- **nepovolené připuštění možných změn v návrhu smlouvy**
  - *součástí zadávací dokumentace byly v některých případech návrhy smluv, kde se předem připouštěly změny plnění předmětu zakázky bez uvedení objektivních podmínek - viz § 23 odst. 7 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb. (dále též ZVZ) a § 44 odst. 3 ZVZ (u zakázek realizovaných v režimu zákona se v daném případě jedná o porušení zákona a u zakázek mimo režim zákona o porušení zásad transparentnosti, zákazu diskriminace a rovného přístupu dle Příručky pro příjemce)*
- **nedostatečné či chybné prodloužení lhůty pro podání žádosti o účast nebo pro podání nabídek**

- *nebyla dostatečně prodloužena lhůta vzhledem k povaze provedených obecných úprav zadávacích podmínek (porušení ZVZ)*
- *v případě změny, která měla či mohla mít vliv na rozšíření okruhu dodavatelů nebyla lhůta stanovena tak, aby od okamžiku změny činila celou původní délku lhůty pro podání žádosti o účast nebo pro podání nabídek (porušení ZVZ, Závazných postupů)*
- **neadekvátní požadavek na reference vzhledem k předmětu plnění VZ**
- **neuveřejnění textové částí zadávací dokumentace na profilu zadavatele (porušení ZVZ)**
- **nestanovení obchodních podmínek v souladu s prováděcím právním předpisem**
  - *u zakázky na stavební práce nebylo stanoveno, že technický dozor u téže stavby nesmí provádět dodavatel ani osoba s ním propojená (neplatí, pokud technický dozor provádí sám zadavatel - porušení ZVZ)*

Nedostatky při ustanovení komisí, nedostatky ve fázi otevírání obálek a hodnocení nabídek, nedostatky u výstupů z těchto fází výběrového řízení, neúplnost relevantní dokumentace

- **nedostatky popř. nedostatečné doklady k ustanovení členů komisí/náhradníků (porušení ZVZ, popř. pravidel v Příručce pro příjemce pro příslušnou kategorii zakázek)**
  - *nebyl za každého člena komise stanoven náhradník – nelze stanovit pouze jediného náhradníka za všechny členy hodnotící komise*
  - *chyběl doklad o ustanovení komise k otevírání obálek*
  - *chyběl doklad o ustanovení hodnotící komise a pozvání jejích členů na první jednání komise*
  - *chyběl doklad o odborné způsobilosti*
  - *časový nesoulad mezi jmenováním členů hodnotící komise a jejím jednáním*
- **formální nedostatky v protokolu o otevírání obálek, popř. absence protokolu o otevírání obálek (porušení ZVZ)**
  - *v protokolu nebyly všechny údaje dle § 71 odst. 9 ZVZ u každé nabídky zvlášť, tak jak je požadováno v ustanovení § 73 ZVZ, konkrétně např. nebylo konstatováno, že jednotlivé nabídky obsahují všechny náležitosti požadované zákonem či zadavatelem v zadávacích podmínkách*
  - *chyběl protokol o otevírání obálek*
  - *časové údaje o doručení, resp. přijetí nabídek nejsou v souladu se zadávací dokumentací, ale uchazeči nebyli vyloučeni*
- **nevyločení uchazečů, kteří nedoložili splnění kvalifikačních předpokladů**
- **nezrušení zadávacího řízení v případě, že byla podána jedna nabídka nebo po posouzení nabídek zbyla k hodnocení pouze jedna nabídka (porušení ZVZ, Závazných postupů)**
- **omezování uchazečů losem nebo jakýmkoli jiným způsobem (porušení ZVZ, Závazných postupů, Příručky pro příjemce)**
- **omezování účasti v zadávacím řízení těm dodavatelům, kteří mají sídlo nebo místo podnikání v členském státě EU a ostatních státech, které mají s Českou republikou**

uzavřenou mezinárodní smlouvu zaručující přístup dodavatelů z těchto států k zadávané VZ (porušení ZVZ, Závazných postupů)

- **nedostatečně doložené podklady k ověření správného postupu komise při hodnocení nabídek** – *pro ověření hodnocení nabídek je třeba u všech obdržených nabídek předložit alespoň návrh smlouvy, popř. kalkulaci ceny a u stavebních prací výkaz výměr*
- **neúplnost předložené vítězné nabídky** (porušení pravidel v Příručce pro příjemce, kde je stanoven požadavek na předložení kompletní dokumentace k zadávacímu řízení)
  - *nebyl doložen návrh smlouvy*
  - *nebyly doloženy přílohy, na které odkazuje nabídka*
- **nesprávný postup při hodnocení nabídek** (porušení ZVZ, popř. zásad dle Příručky pro příjemce)
  - *hodnocení nabídek proběhlo jiným způsobem, než jaký byl deklarován ve výzvě, oznámení či zadávací dokumentaci (např. došlo k opomenutí vyhodnotit ve výzvě veškerá kritéria a jejich váhy, početní chyby při hodnocení...)*
  - *nebylo možno ověřit, jak hodnotící komise dospěla k bodovému ohodnocení jednotlivých nabídek*
- **chybějící zpráva o posouzení a hodnocení nabídek komisí** (porušení pravidel v Příručce pro příjemce, kde je stanoven požadavek na předložení kompletní dokumentace k zadávacímu řízení)

Další nedostatky

- **nedostatky v plnění informační povinnosti zadavatele** (porušení ZVZ, popř. zásad dle Příručky pro příjemce)
  - *např. neodeslání dodatečných informací k zadávacímu řízení prokazatelným způsobem všem uchazečům*
- **neodeslání Oznámení o zadání zakázky do Informačního systému o veřejných zakázkách (ISVZ) / nedodržení lhůty pro odeslání Oznámení o zadání zakázky do ISVZ** (jedná se o porušení ZVZ)
- **nedostatečné doložení zveřejnění výzvy** (porušení pravidel v Příručce pro příjemce, kde je stanoven požadavek na předložení kompletní dokumentace k zadávacímu řízení)
  - *absence zadavatelem podepsaného výtisku výzvy s údajem vyvěšeno od.... do....*
- **nedodržení lhůty či nepřesnosti při stanovení lhůty pro zveřejnění výzvy k podání nabídek po celou dobu trvání lhůty pro podání nabídek** (porušení ZVZ či pravidel v Příručce pro příjemce pro příslušnou kategorii)
  - *pozdní vyvěšení či dřívější svěšení výzvy*

- **nedostatečné podklady k prokázání oslovení minimálně stanoveného počtu zájemců a dodržení lhůt v zadávacím řízení**
- **neoslovení minimálního stanoveného počtu zájemců**
- **vítězná nabídka neodpovídala přesně požadavkům daným v zadávací dokumentaci a zadavatel (hodnotící komise) nevyužil svého práva** v souladu s ustanovením § 76 odst. 3 ZVZ a nepožádal uchazeče o písemné vysvětlení nabídky
  - *např. odlišné požadované a nabízené parametry či rozměry i přesto, že v zadávací dokumentaci nebyly připuštěny odchylky (např. prostřednictvím minima, maxima, intervalu)*
- **nedostatečné podklady k ověření dodržení lhůty pro podání námitek a následně pro uzavření smlouvy**
  - *nejlépe lze dodržení zákonem daných lhůt doložit doručenkami všech uchazečů k odeslanému rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky, popř. podepsaným a datovaným záznamem o tom, že se uchazeči vzdali práva na podání námitek proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky*
- **nedodržení lhůty pro uzavření smlouvy s vybraným uchazečem**
- **provedení nepovolené dodatečné podstatné změny obsahu smlouvy (porušení ZVZ, Závazných postupů)**
  - *za podstatnou změnu se považuje taková, která by:*
    - *rozšířila či zúžila předmět veřejné zakázky*
    - *za použití v původním zadávacím řízení umožnila účast jiných dodavatelů nebo mohla ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky*
    - *měnila ekonomickou rovnováhu smlouvy o dílo ve prospěch vybraného uchazeče*
  - *např. doplnění specifických technologií do předmětu veřejné zakázky, které by mohly mít vliv na okruh uchazečů nebo změna smluvních záruk zadavatelem ve svůj prospěch, které jsou předmětem hodnocení apod.*
- **nesoulad obsahu smluv, resp. dodatků ke smlouvám vítězných uchazečů s návrhem smluv v nabídce** (porušení ZVZ a zásad dle Příručky pro příjemce)
- !!! **Dodatečné změny nelze z hlediska dodržení zákazu diskriminace připustit ani u zakázek realizovaných mimo režim zákona; lze je připustit v případě objektivně nepředvídaných okolností a za splnění dalších podmínek obdobně jako je tomu u zakázek realizovaných v režimu zákona!!!**
- **realizace dodatečných prací (vícepráce) bez využití odpovídajícího druhu výběrového řízení**
- **zmocnění v rozporu se zákonem, kdy zadavatel zmocnil další osobu k některým úkonům v zadávacím řízení, nad rámec možností daných ZVZ (viz § 151)** (porušení ZVZ)
  - *např. k uzavření smlouvy s dodavatelem či vydání rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky atd.*

- **nedoložení vyrozumění všech uchazečů o rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky** (porušení ZVZ; Závazných postupů)
  - *nejlépe formou doručenek*
  - *popř. doložením zveřejnění informace na profilu zadavatele v případě zjednodušeného podlimitního řízení*
- **neuveřejnění celého znění smlouvy**
  - *veřejný zadavatel, který zadal VZ v hodnotě nad 500 000,- bez DPH, neuveřejnil celé znění smlouvy nebo rámcové smlouvy do 15 dnů od jejího uzavření (porušení ZVZ, Závazných postupů, Příručky pro příjemce)*

Odkazy na legislativní a metodické materiály k veřejným zakázkám:

Směrnice, nařízení a rozhodnutí EU k veřejným zakázkám:

<http://www.compet.cz/legislativa/verejne-zakazky/evropska-unie/>

Legislativa ČR k veřejným zakázkám:

<http://www.compet.cz/legislativa/verejne-zakazky/ceska-republika/>

Závazné postupy pro zadávání zakázek spolufinancovaných ze zdrojů EU, nespádajících pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v programovém období 2007-2013:

<http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty/Metodiky-a-manualy/Verejne-zakazky>

Příručka pro příjemce:

<http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=pro-prijemce>